

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
присвяченої пам'яті професора, заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка*

ПОЛТАВА 2023

УДК 657

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина 1. м. Полтава, 30 – 31 березня 2023 р. Полтава, 2023. 845 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету:

КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

МАЛИШКІН ОЛЕКСАНДР - д.е.н., професор, САРА, експерт з обліку та оподаткування

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор кафедри бухгалтерського обліку, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

ВОРОНЬКО-НЕВІДНИЧА ТЕТЯНА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою Дніпровського державного аграрно-економічного університету

КАРПОВА ВЛАДА - к.е.н, доцент кафедри митної справи і фінансових послуг Харківського національного економічного університету ім. Семена Кузнеця

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ПРИЙДАК ТЕТЯНА– к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

РИЛЄЄВ СЕРГІЙ - к.е.н, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування Чернівецького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка. У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

© Автори, 2023

© Кафедра обліку і оподаткування, 2023

© Полтавський державний аграрний університет, 2023

ГОЛОБОРОДЬКО В.В., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **АРАНЧІЙ Д. С.**, к.е.н., доцент кафедри фінансів,
банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

ФОРМУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність. Особливості соціально-економічних процесів та перетворень, які зараз відбуваються в Україні, зумовлюють актуальність проблеми формування структури капіталу, яка б забезпечувала безперербійне функціонування підприємства, ліквідність та платоспроможність, фінансову стійкість та прибутковість. Фінансові менеджери та керівники мають забезпечувати оптимальну структуру капіталу шляхом ефективного управління та контролю, але сучасна економічна теорія не надає однозначної відповіді на питання щодо визначення оптимальної структури фінансових ресурсів, що створює передумови для подальших досліджень.

Результати дослідження. Ефективне формування і використання фінансових ресурсів є основою фінансової стабільності та зростання як самого підприємства зокрема, так і економіки в цілому. Низький рівень ефективності використання фінансових ресурсів може спричинити погіршення фінансового стану суб'єкта господарювання, появу підприємницьких ризиків та можливість залучення зовнішніх джерел формування капіталу – і як наслідок, втрату фінансової незалежності.

Обсяг фінансових ресурсів, їх структура та джерела формування мають вагомий вплив на виробничо-господарську діяльність суб'єкта господарювання. Достатній обсяг фінансових ресурсів є необхідною умовою безперервності виробничої діяльності підприємства, а оптимальна структура та стабільні джерела формування впливають на рівень конкурентоспроможності продукції та платоспроможності. Основною метою оптимізації капіталу є пошук оптимального співвідношення між власним і позиковим капіталом. Основними завдання оптимізації структури капіталу є [5, с. 236]:

- 1) пошук такої структури капіталу, яка б забезпечила підприємству стале функціонування та розвиток;
- 2) створення умов, за яких підприємство отримуватиме максимальний прибуток.

На нашу думку, необхідність оптимізації структури капіталу підприємства полягає в тому, що саме співвідношення власних та залучених коштів впливає на результат діяльності підприємства в майбутньому. Слід додати, що оптимальна структура капіталу визначається для кожного підприємства індивідуально, в залежності від видів діяльності, його фінансового стану та цілей.

Таким чином, оптимізація структури капіталу – це пошук та визначення

такого співвідношення між власними та залученими коштами, за якого підприємство функціонуватиме максимально ефективно.

Більшість науковців виділяють три основні методи оптимізації капіталу, характеристика яких наведена на рис. 1. Слід додати, що кожен з наведених методів потребує подальшого дослідження та вдосконалення, адже кожен з них має як переваги, так і недоліки.

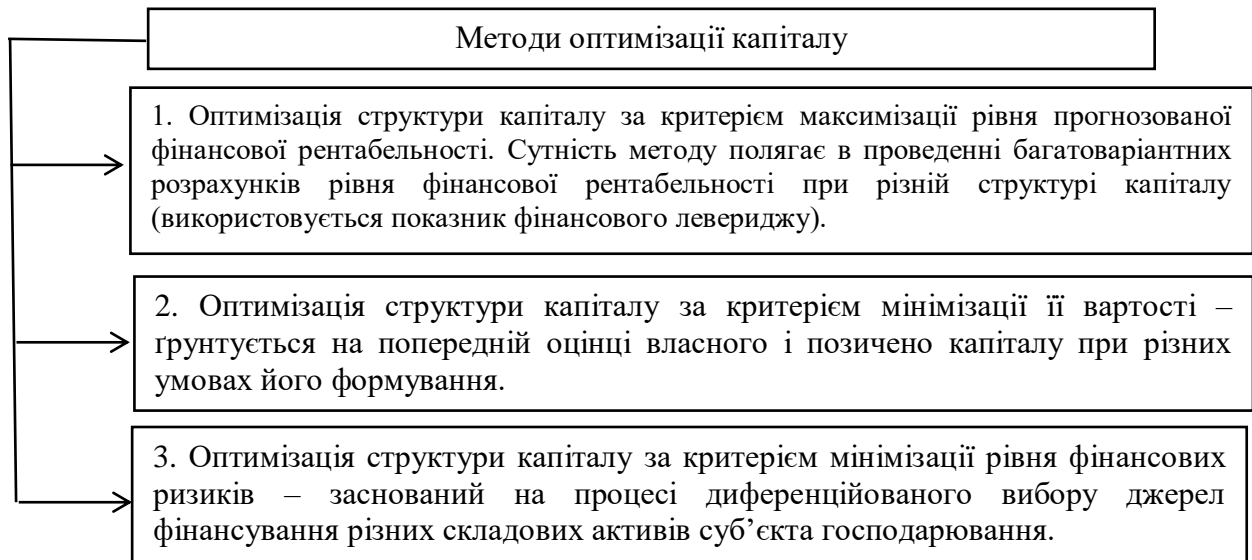

Рис. 1. Методи оптимізації структури капіталу підприємства

Джерело: побудоване автором на основі [1,2].

На думку, О.Д. Щербаня, О.В. Насібової та Р.В. Сухорукова, найбільш раціональним щодо досягнення оптимального співвідношення структурних елементів капіталу компанії може бути метод, в основі якого відбувається одночасна максимізація зростання рентабельності власного капіталу і рівня фінансової стійкості. Мають бути конкретизовані послідовні кроки формування оптимальної структури капіталу за критерієм забезпечення фінансової стійкості компанії, прогнозованої рентабельності власного капіталу [4, с. 88].

При формуванні капіталу підприємств слід враховувати такі фактори, що впливають на рішення щодо структури капіталу [3, с. 49]:

- характер попиту на продукцію та стабільність виручки від реалізації;
- структура активів та витрат;
- асиметрія ринкової інформації; рентабельність;
- ставка податку на прибуток та податку на доходи фізичних осіб;
- розмір капіталу компанії;
- частка державного майна;
- ставлення власників та менеджерів до ризику;
- ставлення кредиторів до підприємства; наявність можливості збільшення статутного капіталу.

Організація ефективного управління фінансовими ресурсами сприятиме підвищенню конкурентоспроможності підприємства, збільшенню його ринкової вартості, зниженню загрози банкрутства чи фінансової кризи,

збільшенню рівня прибутковості та рентабельності діяльності підприємства. Для ефективності формування та використання фінансових ресурсів необхідно застосовувати та вдосконалювати наявні підходи та розробляти нові, які відповідатимуть стану національної економіки.

Оптимізацію структури капіталу підприємства необхідно проводити у такій послідовності:

- 1) провести аналіз структури капіталу;
- 2) ідентифікувати та оцінити основні фактори, які впливають або можуть впливати на структуру капіталу (для даного підприємства даними факторами можуть бути структура та ліквідність активів, плата за користування залученими ресурсами і т.д.);
- 3) оптимізувати структуру за допомогою обраного методу оптимізації.

Висновки. В умовах постійних трансформаційних змін економіки, які характеризуються низьким ступенем розвитку фінансового ринку, керівники та фінансові менеджери мають дотримуватися комплексного підходу при виборі джерел та структури формування фінансових ресурсів. Досягти оптимального поєднання власних та зовнішніх джерел коштів можливо лише враховуючи стан фінансового ринку, фінансові показники діяльності самого підприємства та стан економіки в цілому тощо.

Ефективне управління капіталом створить передумови для реалізації суб'єктом господарювання, в повній мірі, цілей та завдань, що стоять перед ним. Кінцевим результатом процесу управління капіталом має стати обґрунтування на плановий період найбільш прийнятної структури капіталу.

Список використаних джерел:

1. Алескерова Ю.В., Червань О.Г. Управління капіталом підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 33. С. 265-271. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2019/33_2019_ukr/41.pdf
2. Бланк И.А. Управление формированием капитала. Киев : "Ника Центр", 2000. 512 с.
3. Макаренко Ю.П., Клименко Д.О. Формування оптимальної структури капіталу з метою забезпечення фінансової стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 45-49. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2022/10.pdf.
4. Щербань О.Д., Насібова О.В., Сухоруков Р.В. Методи регулювання та оптимізації структури капіталу підприємства. *Економіка і держава*. 2017. № 12. С. 82–88.
5. Шкробот М. В. Сутність та основи функціонування системи управління фінансовими ресурсами підприємств. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2011. № 3. Т. 2. С. 236-240.

БУЛАХ І.І.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ.....	629
БУРМІНОВА М. В., Науковий керівник – ЄГОРОВА О. В.	
РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	632
БУГА Є. Р., ЛАРІОНОВА К. Л.	
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	634
ГЛАДУН Ю.І., Науковий керівник - СИНЧАК В. П.	
МІЖНАРОДНА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	638
ГОЛОБОРОДЬКО В.В., Науковий керівник – АРАНЧІЙ Д. С.	
ФОРМУВАННЯ ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ЯК СКЛАДОВА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	641
ГРИШКО Р.С., Науковий керівник – ЧКАН І.О.	
РОЛЬ БАНКІВ В СИСТЕМІ ЗАПОБІГАННЯ ВІДМИВАННЮ ДОХОДІВ В УКРАЇНІ.....	644
ГРИЗУНОВА І.Є., Науковий керівник – ЄВДОКІМОВА М.О.	
ОСОБЛИВОСТІ В ОРГАНІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ КОШТІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	646
ГУЗЕЙ О. П., Науковий керівник – ДРАНУС В. В.	
УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ.....	649
ДОЛЮК А.В.	
ПІДХОДИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	652
ДРОБОТЯ Я. А., ДОРОШЕНКО О.О.	
ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РИЗИКІВ.....	655
ЄВДОКІМОВА М.О.	
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УПРАВЛІННІ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ.....	658
ЄФІМЕНКО А.Ю., Науковий керівник – ДІДЕНКО І.В.	
ФОРМАЛІЗАЦІЯ ЗВ'ЯЗКУ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ З МАКРОЕКОНОМІЧНОЮ СТАБІЛЬНІСТЮ НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ.....	661
ЗАДОРОЖНА О. В., Науковий керівник – БУРКОВСЬКА А.І.	
ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	664
ЗАЙЦЕВ Г.В., Науковий керівник – РУБЕЖАНСЬКА В.О.	
БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ – ДЖЕРЕЛО ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ.....	667
ІВАНОВА У.В., Науковий керівник – КУЧЕРКОВА С.О.	
НАДХОДЖЕННЯ ТА ВИДАТКИ МІСЦЕВОГО БЮДЖЕТУ М. ЗАПОРІЖЖЯ НА 2023 р.....	670

